

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΠΡΑΛΟΣ

Η Μάνα

Η Μάνα... το σύμβολο της ζωής. Το πιο ιερό πρόσωπο για κάθε άνθρωπο. Στη λέξη «Μάνα» περιλαμβάνονται οι μνήμες, οι ελπίδες, τα συναισθήματα. Στην Ελληνίδα Μάνα, στην κάθε Μάνα σ' όλη τη γη, στη Γυναίκα, η Βουλή των Ελλήνων αποτίει έναν απειροελάχιστο κόκκο από τον οφειλόμενο φόρο τιμής, με την εγκατάσταση στον περίβολό της ενός από τα κορυφαία έργα της σύγχρονης ελληνικής γλυπτικής, δημιούργημα του απaráμιλλου ταλέντου και της ευαισθησίας του μεγάλου μας γλύπτη, Χρήστου Καπράλου.

Η έκφραση της ευγνωμοσύνης μας προς τη Μάνα παραμένει συνεχής και υπογραμμίζεται μ' αυτή τη χειρονομία αγάπης.

Απόστολος Χρ. Κακλαμάνης
Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων

Ο Χρήστος Καπράλος είναι μια από τις σημαντικότερες μορφές της παγκόσμιας τέχνης. Από τις πρώτες του προσπάθειες, από τα έργα του από το 1930 έως το 1945, όταν ακόμα μαθητής εργάζεται στα καπνοχώραφα του χωριού του, πλάθει τον πηλό ή δουλεύει για πρώτη φορά την πέτρα ή οτιδήποτε άλλο, κατορθώνει πραγματικά να δώσει τις συναντήσεις του με τη ζωή και την ιστορία. Τα πρώτα του έργα δεν είναι τίποτα άλλο από μια προσπάθειά του να δώσει τη συνάντησή του με τον κόσμο, με τον απλό άνθρωπο, με τη μάνα του, τον αδελφό του, το μικρό παιδί...

Αποβλέπει πέρα από το εξωτερικό, πέρα από το να τους εικονίσει, να δώσει και το εσωτερικό, το πνευματικό, το ψυχικό τους περιεχόμενο.

Τι είναι τα πρώιμα έργα του Καπράλου; Η προσπάθεια να μεταφερθεί στο υλικό, τον πηλό, την πέτρα, το κερί και το χαλκό η άμεση συγκίνηση, οι δονήσεις της ψυχής του από τη συνάντηση του ενός ή του άλλου θέματος και ιδιαίτερα από το θέμα της μάνας· και κατορθώνει περισσότερο από οτιδήποτε άλλο να δώσει τη μάνα όχι σαν τη μάνα του Χρήστου Καπράλου, ή τη μάνα του Ρουμελιώτη ή τη μάνα του Αγρινιώτη, αλλά σαν τη Μάνα του Κόσμου. Κατορθώνει να προχωρήσει όλο και σε νέες μορφές, οι οποίες τείνουν από το ατομικό, από τη δική του τη μάνα, στην αρχετυπική μάνα. Συντελείται ένα πέρασμα από το ειδικό στο καθολικό.

Εδώ δεν έχουμε μια οποιαδήποτε μάνα, έχουμε τη Μάνα του Κόσμου, κυριολεκτικά.

Και μετά ο Καπράλος θα προχωρήσει στα έργα του από το 1945 έως το 1960, τα οποία τείνουν όλο και περισσότερο στην απλοποίηση, τη σχηματοποίηση και την ουσιαστικοποίηση. Αυτό που θέλει δεν είναι να μοιάζει ή να μη μοιάζει ένα έργο με το μοντέλο αλλά το ζήτημα είναι, εάν κατορθώνει να συλλάβει την ψυχή του, εάν κατορθώνει να δώσει τα δομικά χαρακτηριστικά, το ίδιο το εσωτερικό περιεχόμενο κάθε μορφής. Και το κατορθώνει, ξεπερνώντας την απλή εξωτερική περιγραφή, ξεπερνώντας, δηλαδή, απλά την ομοιότητα.

Χρυσάνθος Χρήστου
ομότιμος καθηγητής της Ιστορίας της Τέχνης

Ο Χρήστος Καπράλος, από τους σπουδαιότερους Έλληνες γλύπτες του 20ού αιώνα, γεννήθηκε στο Παναϊώλιο Α-

γρινίου το 1909 και πέθανε στην Αθήνα το 1993. Σπούδασε ζωγραφική στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών και γλυπτική στο Παρίσι. Δούλεψε με όλων των ειδών τα υλικά, χαλκό, πωρόλιθο, πηλό.

Ανήκει στη γενιά των Γιάννη Τσαρούχη, Γιάννη Μόραλη, Νίκου Νικολάου και Οδυσσέα Ελύτη. Συνδέθηκε με τον Άγγελο Σικελιανό και τον Γιώργο Μπουζιάνη.

Μεταξύ των ετών 1940-1945, ο Καπράλος φιλοτέχνησε το ορειχάλκινο γλυπτό με τίτλο «Η μάνα». Είναι έργο της πρώιμης περιόδου του καλλιτέχνη, που, πριν ξεσπάσει ο πόλεμος, επέστρεψε από το Παρίσι στην Ελλάδα. Ο Καπράλος, απομονωμένος στο χωριό του, βρήκε πρόθυμο μοντέλο τη μητέρα του, όταν δεν μπορούσε να έχει άλλα μοντέλα. Το έργο αποκτήθηκε από τη Βουλή των Ελλήνων το 2000, και τοποθετήθηκε στον περίβολο του Μεγάρου του Κοινοβουλίου στις 14 Μαΐου 2003.

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ